

ماجرای دوبله اکبر زنجان‌پور و خسرو شکیبایی در فیلم هندی «شعله»

21 آبان 1403

اکبر زنجان‌پور چطور دوبلور نقش جبارسینگ فیلم «شعله» با حضور آمتاب باچان، دارمندرا، سانجیو کومار و امجدخان شد؟

شاید خیلی‌ها ندانند اکبر زنجان‌پور، که این روزها اول با خبر بیماری‌اش و بعد با خبر مرخصی‌اش از بیمارستان خبرساز شد، زمانی در دوبله فارسی یکی از معروف‌ترین و پربیننده‌ترین فیلم‌های هندی تاریخ سینما حضور داشته است.

سال ۱۳۵۵ دوبلوران حرفه‌ای این خواسته را مطرح کردند که برای افزایش دستمزدشان، بی‌واسطه صاحبان استودیوهای دوبله، به طور مستقیم با صاحبان و واردکنندگان فیلم‌های خارجی وارد مذاکره شوند. اما بعد از گذشت مدتی این خواسته آنها به جایی نرسید و در نتیجه دوبلوران به اعتصابی بزرگ دست زدند. مدتی که از اعتصاب گذشت، دو استودیوی «راما» و «پاسارگاد» سعی در شکستن اعتصاب کردند.

به گفته احمد ژیرافر در جلد دوم کتاب تاریخچه کامل دوبله به فارسی در ایران (۱۳۹۲ __ ۱۳۵۰)، این دو استودیو ابتدا خواستند با دوبلوران سندیکا کنار بیایند، اما بعد از اینکه موفق به این کار نشدند، به دنبال جذب جوانان علاقه‌مند و بازیگران تئاتر و گویندگان رادیو رفتند. آگهی‌هایی در روزنامه های کیهان و اطلاعات چاپ و از علاقه‌مندان دعوت به کار شد.

گروهی تازه وارد که از شاخه های هنری دیگر وارد کار دوبله شده بودند، مشغول کار شدند. دو استودیوی «شهاب» و «آپادانا» هم که در ابتدا مخالف شکستن اعتصاب بودند، ناچار به استودیوهای «راما» و «پاسارگاد» پیوستند.

خیلی از کسانی که از تئاتر یا رادیو وارد دوبله شده بودند، زیاد در این کار نماندند. از یک‌طرف دوبله کار سختی بود و از طرف دیگر آنها به نوعی اعتصاب‌شکنی کردند که از دیدگاه صنفی پسندیده نبود.

از جمله کسانی که بعد از اعتصاب وارد دوبله شدند می‌توان به اکبر زنجان‌پور، مرحوم خسرو شکیبایی، بیوک میرزایی، محمد کاسبی، عنایت شفیعی، تانیا جوهری، مسعود اسکویی، محمدعلی اینانلو و صدرالدین شجره بودند.

باز به گفته ژیرافر، اولین فیلم دوبله شده توسط اعتصاب‌شکنان، فیلم «طالع نحس» بود که به مدیریت مرتضی حنانه در استودیو راما دوبله شد و ۵۰ __ ۶۰ که کیفیت پایین داشتند در آن حرف زدند.

یکی دیگر از مهم‌ترین فیلم‌های دوبله شده توسط این گروه، فیلم «شعله» ساخته رامشی سیپی با حضور آمیتاب باچان، دارمندرا، سانجیو کومار و امجدخان بود که در آن اکبر زنجان‌پور، خسرو شکیبایی و فرزانه تائیدی صحبت کردند.

خود زنجان‌پور درباره این تجربه گفته: «چنگیز جلیلوند از من برای دوبله نقش جبار سینگ در فیلم «شعله» دعوت به‌کار کرد. سعی کردم صدایم شبیه امجد خان بازیگر نقش جبارسینگ باشد.»

خسرو شکیبایی در این فیلم نقش آقامیرزا را گفته بود.